



eko-precyzja

www.eko-precyzja.eu

biuro@eko-precyzja.eu

Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Ochrony Środowiska Gminy Dobra
na lata 2009 – 2012
z perspektywą do roku 2016

Zespół projektowy:
Ludwik Gabryś
Paweł Czupryn



Ustroń, kwiecień 2010

Spis treści

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawy prawne opracowania prognozy.....	3
1.2. Cel prognozy.....	3
1.3. Zakres prognozy.....	4
1.4. Metodologia wykonania prognozy.....	5
2. Główne założenia aktualizacji programu ochrony środowiska.....	6
2.1. Cele.....	6
2.2. Założenia alternatywne.....	8
3. Dokumenty nadrzędne i wytyczone przez nie cele z zakresu ochrony środowiska.....	8
3.1. Polityka ekologiczna państwa.....	8
3.2. Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012 – 2015 oraz zadania z nim związane.....	9
3.3. Strategia rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.....	11
3.4. Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą do roku 2015.....	12
4. Aktualny stan środowiska.....	13
4.1. Wody powierzchniowe.....	13
4.2. Wody podziemne.....	14
4.3. Gospodarka ściekowa.....	14
4.4. Ochrona powietrza.....	15
4.5. Klimat akustyczny.....	16
4.6. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	16
4.7. Jakość gleb.....	17
4.8. Zasoby przyrodnicze gminy.....	17
5. Zaniechanie realizacji POŚ.....	18
6. Oddziaływanie na środowisko realizacji POŚ.....	19
7. Zapobieganie i ograniczanie ujemnych oddziaływań na środowisko.....	19
8. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją POŚ.....	20
9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	20
10. Podsumowanie.....	22
11. Bibliografia.....	22

Spis tabel

Tabela 1. Cele krótkookresowe i średniookresowe przyjęte w „Programie ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.....	6
Tabela 2. Dane dotyczące wód powierzchniowych oraz ich dorzeczy na terenie gminy Dobra.....	13
Tabela 3. Odbiór ścieków z poszczególnych miejscowości gminy Dobra w roku 2008.....	15
Tabela 4. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej wraz z częstotliwościami.....	16
Tabela 5. Struktura użytkowa gleb gminy Dobra.....	17

1. Wstęp.

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227) „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

W celu przeprowadzenia strategicznej prognozy oddziaływania na środowisko „*Programu Ochrony Środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*”, organ administracji publicznej – Wójt gminy Dobra, na podstawie na podstawie zapisu art. 51 ust. 1 w/w ustawy, został zobowiązany do sporządzenia Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu planu.

1.1. Podstawy prawne opracowania prognozy.

Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu „*Programu Ochrony Środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*” stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz 1227),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2008r. Dz. U. nr 25 poz. 150 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach raz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2001r. nr 2001, poz. 1085).

Zakres opracowania prognozy został zaopiniowany zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227) przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

1.2. Cel prognozy.

Celem niniejszej prognozy jest ustalenie czy zapisy zawarte w projekcie „*Program Ochrony Środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*” nie będą naruszać zasad prawidłowego działania środowiska naturalnego oraz czy zapisy stawiają zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju na równi z innymi celami gminy. Zadaniem Prognozy Oddziaływania na Środowisko jest także ułatwienie identyfikacji możliwych do przewidzenia skutków środowiskowych oraz prawdopodobieństwa wystąpienia w przyszłości konfliktów oraz zagrożeń dla środowiska związanych z realizacją celów gminy.

Należy pamiętać, że „Programu Ochrony Środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” jest w swoich założeniach dokumentem ogólnym a niniejsza ocena może mieć jedynie charakter jakościowy.

1.3. Zakres prognozy.

Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu prognozy określa ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz 1227).

Prognoza Oddziaływania na Środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Prognoza przedstawia również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.4. Metodologia wykonania prognozy.

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” została sporządzona zgodnie z wymaganym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz 1227).

W opracowaniu wykorzystano następujące dokumenty

- „Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”,
- „Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012 – 2015”,
- „Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020”,
- „Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą do roku 2015”.

W załączniku nr 1 przeprowadzono analizę i ocenę oddziaływania „Programu Ochrony Środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” posługując się tabelą przedstawiającą następujące typy oddziaływania na środowisko:

- bezpośrednie,
- pośrednie,
- wtórne,
- pozytywne,
- negatywne,
- skumulowane,
- krótkoterminowe,
- długoterminowe,
- stałe,
- chwilowe,

na następujące elementy środowiska:

- różnorodność biologiczna,
- NATURA 2000,
- ludzie,
- rośliny,
- zwierzęta,

- powietrze woda,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,

2. Główne założenia projektu programu ochrony środowiska.

„Program Ochrony Środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” został sporządzony w celu określenia aktualnych warunków, wymagań oraz zadań niezbędnych do realizacji z zakresu ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 17 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2008r. Dz. U. nr 25, poz. 150 ze zmianami) organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa sporządza gminny program ochrony środowiska, uchwalany przez radę gminy (art. 18 ust. 1).

Program ten sporządzany, podobnie jak polityka ekologiczna państwa co 4 lata i określa cele oraz priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne i środki finansowe (art. 14).

2.1. Cele.

Biorąc pod uwagę cele, wynikające z dokumentów wyższego rzędu oraz aktów normatywnych, w „Programie ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” wyznaczono następujące cele krótkookresowe i średniookresowe dotyczące ochrony środowiska w gminie :

Tabela 1.Cele krótkookresowe i średniookresowe przyjęte w „Programie ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.

Zadania	Cele	Okres realizacji
Gospodarka wodna	- Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód	2008 -2015
	- Osiągnięcie przez wody użytkowe standardów jakościowych obowiązujących w UE	2008 - 2015
	- Poprawa jakości wód	2008 - 2016
	- Współpraca z Meklemburgią w zakresie gospodarki wodnej	2008 - 2012
	- Spełnienie wymagań jakościowych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych	2008 - 2015
	- Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych	2008 - 2015
	- Ochrona przed powodzią i suszą	2008 - 2015
Ochrona powietrza	- Ograniczenie emisji pyłu PM10 mające na celu utrzymanie standardów jakości powietrza	2009 - 2012
	- Modernizacja nieefektywnych systemów grzewczych	2009 - 2012

	- Zmniejszenie ryzyka narażenia ludności na ozon troposferyczny	2009 - 2012
	- Modernizacja systemów oświetlenia na mniej energochłonne oraz prowadzenie termomodernizacji budynków	2009 - 2012
	- Ograniczenie emisji lotnych związków organicznych (LZO)	2009 - 2012
	- Ochrona przed emisją gazów cieplarnianych	2009 - 2012
	- Eliminowanie wykorzystania substancji zubażających warstwę ozonową	2009 - 2012
	- Poprawa jakości powietrza	2009 - 2016
	- Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza	2009 - 2016
	- Współpraca z Meklemburgią w zakresie transgranicznego przenoszenia zanieczyszczeń	2009 - 2016
Ochrona przed hałasem	- Poprawa klimatu akustycznego oraz zmniejszenie zagrożenia mieszkańców gminy Dobra ponadnormatywnym hałasem	2009 - 2016
	- Promowanie inwestycji mających na celu ograniczenie narażenia na hałas komunikacyjny i przemysłowy	2009 - 2016
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	- Identyfikacja zagrożeń promieniowania elektromagnetycznego	2009 - 2012
Gospodarka odpadami	- Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz prowadzenie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów	2009 - 2016
	- Poprawa gospodarki odpadami	2009 - 2016
	- Utworzenie spójnego międzygminnego systemu gospodarowania odpadami	2009 - 2016
Ochrona gleb	- Promocja stosowania dobrych praktyk rolniczych	2009 - 2016
	- Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem i nieprawidłowym stosowaniem nawozów	2009 - 2016
	- Rozwój systemu monitoringu i kontroli gleb	2009 - 2016
	- Ochrona gleb przed degradacją	2009 - 2016
Ograniczenie ryzyka poważnych awarii i zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego	- Doskonalenie i rozwijanie zasobów informatycznych potencjalnych sprawców awarii	2009 - 2016
	- Popieranie Straży Pożarnej w prowadzeniu działań ratowniczych	2009 - 2016
	- Działanie mające na celu zapobieganie skutkom poważnych awarii	2009 - 2016
Żłóża kopalin	- Identyfikacja złóż kopalin na obszarze gminy Dobra	2009 - 2011
Ochrona przyrody	- Opracowanie i realizacja zapisów planu ochrony obszarów Natura 2000	2010 - 2016
	- Ochrona i rozwój systemu obszarów chronionych, roślin i zwierząt, ich siedlisk, ekosystemów oraz krajobrazu	proces ciągły
	- Odnawianie uszkodzonych	proces ciągły

	ekosystemów leśnych i zmiana ich struktury gatunkowej i wiekowej	
	- Przystosowanie lasów do funkcji społeczno-przyrodniczych i edukacja leśna	proces ciągły
	- Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobieganie ich skutkom	proces ciągły
Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa	- Monitoring i oceną jakości powietrza	proces ciągły
	- Kontrola przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska	2009 - 2013
	- Edukacja ekologiczna i dostęp do informacji	2009 - 2016
	- Stworzenie internetowego systemu informacji o środowisku	2008 - 2010
	- Utworzenie Transgranicznego Ośrodka Edukacji Ekologicznej	2009 - 2012

2.2. Założenia alternatywne.

Art. 51.2. pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku opracowania „Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” już na etapie tworzenia dokumenty władze gminne wybrały spośród wielu możliwych wariantów przedsięwzięć, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy. Decyzje zostały podjęte biorąc pod uwagę zarówno aspekty ekologiczne jak i ekonomiczne.

3. Dokumenty nadrzędne i wytyczone przez nie cele z zakresu ochrony środowiska.

3.1. Polityka ekologiczna państwa.

Polityka Ekologiczna Państwa obejmuje swoim zakresem lata 2009- 2012 i perspektywę do 2016r. Priorytety Polityki sformułowane zostały w 3 działach z podziałem na stan wyjściowy, cele średniookresowe do 2016 roku oraz kierunki działań w latach 2009- 2012:

1. W zakresie poprawy jakości środowiska:

- osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez uporządkowanie gospodarki ściekami komunalnymi oraz zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rozproszonych, trafiających do wód wraz ze sfluwami powierzchniowymi,
- spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza,
- minimalizacja zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem,
- wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. W zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

- zachowanie różnorodności biologicznej i ochrona krajobrazu,
- utrzymanie i rozwój terenów zieleni miejskiej.

3. W zakresie zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii:

- wprowadzanie nowoczesnych technologii w przemyśle i energetyce w celu zmniejszenia wodochłonności, materiałochłonności, energochłonności i odpadowości produkcji oraz redukcji emisji zanieczyszczeń do środowiska,
- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

4. W zakresie zadań systemowych:

- zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do ustaleń zawartych we wszystkich dokumentach strategicznych i przeprowadzenia oceny skutków ekologicznych ich realizacji przed ich zatwierdzeniem,
- upowszechnienie Systemów Zarządzania Środowiskowego,
- zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,,
- współpraca z sąsiednimi gminami.

3.2. Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012 – 2015 oraz zadania z nim związane.

1. Gospodarka wodno – ściekowa.

- poprawa jakości wód i osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- racjonalizacji wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed skutkami powodzi i suszy.

2. Ochrona powietrza.

- poprawa jakości powietrza,
- spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza,
- Współpraca z przygranicznymi Landami Niemiec w zakresie transgranicznego przenoszenia zanieczyszczeń w celu możliwości wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka przekroczeń standardów jakości powietrza.

3. Ochrona przed hałasem.

- Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców Województwa Zachodniopomorskiego przed normatywnym hałasem,
- Promowanie inwestycji mających na celu ograniczenie zagrożenia na hałas komunikacyjny i przemysłowy.

4. Ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

- identyfikacja zagrożeń wywołanych promieniowaniem elektromagnetycznym,
- ochrona ludzi przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

5. Gospodarka odpadami.

- poprawa gospodarki odpadami,
- utworzenie spójnego wojewódzkiego systemu gospodarowania odpadami,
- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
- prowadzenie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

6. Ochrona gleb i rekultywacja terenów zdegradowanych.

- ochrona gleb przed degradacją,
- rekultywacja terenów zdegradowanych,
- opracowanie strategii zagospodarowania urobków z prac pogłębiarskich,

7. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego i Zalewu Szczecińskiego.

- budowa, utrzymywanie i ochrona umocnień brzegowych, wydmy i zalesień ochronnych w pasie technicznym,
- realizacja planu *Programu ochrony brzegów morskich*,
- utrzymywanie brzegów kanałów oraz wysp znajdujących się na terenie województwa,
- zabezpieczenie mienia wyrzuconego przez morze,
- prowadzenie spraw związanych z administrowaniem terenami Natura 2000,
- realizacja zintegrowanego zarządzania obszarami przybrzeżnymi.

8. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego.

- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz ograniczenie zagrożenia dla ludzi i środowiska,
- ograniczenie zagrożeń chemicznych z produkcji, obrotu i stosowania substancji chemicznych.

9. Ochrona złóż kopalin.

- identyfikacja złóż kopalin na terenie województwa,
- nadzór nad racjonalnym wykorzystywaniem złóż kopalin,
- racjonalne zagospodarowanie terenu występowania wód leczniczych,

10. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno – gospodarczego.

- opracowanie planów ochrony parków narodowych,
- tworzenie obszarów chronionych,
- odbudowa zagrożonych populacji.

11. Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów.

- ochrona i rozwój systemu obszarów chronionych,
- wykorzystywanie lasów jako instrumentu ochrony środowiska,
- odnawiania uszkodzonych systemów leśnych,
- edukacja leśna społeczeństwa oraz dostosowanie lasów do pełnienia funkcji społecznych i środowiskowych,
- identyfikacja zagrożeń i zapobieganie ich skutkom.

12. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

- monitoring i ocena jakości powietrza, wód, gleb, klimatu akustycznego oraz pól elektromagnetycznych,
- kontrola przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska,
- kontrola rynku,
- kontrola transgranicznego przemieszczania odpadów,
- edukacja ekologiczna i dostęp do informacji,

3.3. Strategia rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.

1. Gospodarka wodno – ściekowa.

- poprawa stanu jakościowego wód oraz utworzenie systemu pozwalającego na racjonalne korzystanie z zasobów wodnych,

2. Ochrona powietrza.

- polepszenie jakości powietrza,
- ograniczenie emisji pyłów PM10, związków NO_x i SO_x, oraz lotnych związków organicznych (LZO),
- opracowanie programu wykorzystującego niekonwencjonalne źródła energii,

3. Ochrona przed hałasem.

- zmniejszenie uciążliwości związanych z hałasem oraz poprawa klimatu akustycznego.

4. Gospodarka odpadami.

- zbudowanie zamkniętego systemu gospodarowania odpadami z uwzględnieniem recyklingu wewnętrznego i wykorzystania odpadów,
- prowadzenie edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich eksploatacją,
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów.

5. Ochrona gleb i rekultywacja terenów zdegradowanych.

- zapobieganie zanieczyszczeniu gleb,
- wprowadzania zasad racjonalnego użytkowania gleb,
- rekultywacja gleb zdegradowanych.

6. Ochrona przyrody.

- rozwój obszarów chronionych na terenie województwa,
- zachowanie bioróżnorodności,
- zachowanie ekosystemów i siedlisk leśnych,
- zalesianie terenów o niskiej wartości rolniczej.

7. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

- edukacja ekologiczna mieszkańców województwa,
- dostęp do informacji dotyczących środowiska przyrodniczego.

3.4. Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą do roku 2015.

1. Gospodarka wodno – ściekowa.

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód,
- racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych,
- ochrona przed skutkami powodzi i suszy.

2. Ochrona powietrza.

- utworzenie bazy danych o emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- modernizacja nieefektywnych systemów grzewczych,
- ograniczenie emisji, pyłów, lotnych związków organicznych (LZO) oraz tlenków siarki i azotu do atmosfery,
- poprawa jakości powietrza,
- współpraca z przygranicznymi Landami Niemiec w sprawie trans granicznego przenoszenia zanieczyszczeń,

3. Ochrona przed hałasem.

- zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem,
- promowanie inwestycji mających na celu ograniczenie zagrożenia hałasem przemysłowym i komunikacyjnym.

4. Ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

- identyfikacja zagrożeń elektromagnetycznych i ochrona przed nimi,

5. Gospodarka odpadami.

- poprawa gospodarki odpadami,
- minimalizacja ilości produkowanych odpadów oraz prowadzenie systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- utworzenie spójnego międzygminnego systemu gospodarowania odpadami.

6. Ochrona gleb oraz terenów zdegradowanych.

- ochrona gleb przed degradacją,
- rekultywacja terenów zdegradowanych.

7. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego i Zalewu Szczecińskiego.

- budowa, utrzymywanie i ochrona umocnień brzegowych, wydm i zalesień ochronnych w pasie technicznym.

8. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

- ograniczenie możliwości wystąpienia oraz skutków poważnych awarii dla mieszkańców powiatu.

9. Ochrona złóż kopalin.

- identyfikacja i nadzór nad odpowiednim zagospodarowaniem terenów zawierających złoża kopalin,
- racjonalne wykorzystywanie złóż kopalin.

10. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno – gospodarczego.

- Opracowanie i realizacja zapisów planu ochrony obszarów Natura 2000.

11. Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów.

- ochrona roślin, zwierząt ich siedlisk oraz ekosystemów na terenie obszarów chronionych,
- identyfikacja zagrożeń lasów i zapobieganie ich skutkom,
- zmiany struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnawianie uszkodzonych ekosystemów leśnych,
- edukacja leśna społeczeństwa.

12. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

- monitoring i ocena jakości środowiska,
- kontrola przestrzegania przepisów związanych z ochroną środowiska,
- edukacja ekologiczna i dostęp do informacji.

4. Aktualny stan środowiska.

4.1. Wody powierzchniowe.

Gmina Dobra znajduje się w zasięgu regionów wodnych Dolnej Odry oraz niemieckiej rzeki Uecker. Jej powierzchnia to 110 km². Warunki hydrologiczne gminy są mocno związane z rzeźbą terenu wyznaczającą układ powierzchniowej sieci wodnej.

Do wód powierzchniowych mających największy wpływ na stosunki wodne na terenie gminy mają:

- rzeka Gunica,
- jezioro Świdwie,

Duży wpływ na stosunki wodne mają torfowiska i tereny leśne. Największe torfowiska znajdują się w okolicy jeziora Świdwie. Na terenie gminy Dobra występują częściowo udokumentowane surowce naturalne: piaski, pospółki i złoża torfów w zlewni rzeki Gunicy oraz torfowisko „Wołczkowo”. Zagrożenie powodziowe występuje wzdłuż rzeki Bukowej, dla której zagrożenie zwiększa się podczas nałożenia się czynników opadowych i roztopowych.

Wzdłuż pozostałych cieków zagrożenie powodziowe było dotychczas znikome.

Dane dotyczące wód powierzchniowych na terenie gminy Dobra, zaczerpnięte z Programu Wodno – Środowiskowego kraju, zebrano w tabeli.

Tabela 2. Dane dotyczące wód powierzchniowych oraz ich dorzeczy na terenie gminy Dobra.

Kod SCWP*	Nazwa SCWP	Powierzchnia SCWP [km ²]	Powierzchnia gminy w SCWP [km ²]	Procent SCWP [%]
DO1001	Stobnica	70,598	11,272	15,97
DO1003	Gunica	223,649	97,708	43,69
DO1006	Obszar dorzecza Uecker w granicach RZGW Szczecin	14,660	1,375	9,38

- SCWP – scalona część wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe wykorzystywane są głównie do celów gospodarczych i komunalnych. Pokrywają one w pełni zapotrzebowanie występujące w regionie wodnym. Gmina nie przewiduje potrzeby wprowadzania ograniczeń w korzystaniu z wód powierzchniowych do powyższych celów pod warunkiem zachowania nienaruszalnego przepływu w ciekach.

W świetle aktualnie obowiązującego podziału jakościowego wód (podział pięciostopniowy), na terenie gminy Dobra nie występują wody bardzo dobrej jakości (klasa I). Zły stan sanitarny wód jest spowodowany wysokim stężeniem związków fosforu i azotu oraz wynikającą z nich eutrofizacją. Zanieczyszczenia te pochodzą zarówno z dopływu ze źródeł punktowych jak i obszarowych, stanowiąc poważny problem na terenie gminy. Badania stanu wód prowadzone od roku 1990 wskazują na stopniową poprawę ich jakości, jednak zmiany te są niewielkie i nie powodują zmian w klasyfikacji wód.

4.2. Wody podziemne.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia gminy Dobra w wodę pitną są wody podziemne. Zgodnie z prawem geologicznym i górniczym, zasoby wód podziemnych można podzielić na dyspozycyjne i eksploatacyjne. Te pierwsze ustala się dla obszaru bilansowego jako zasoby możliwe do zagospodarowania w określonych warunkach środowiskowych i hydrogeologicznych, bez wskazywania lokalizacji i warunków techniczno-ekonomicznych ujęć. Zasoby eksploatacyjne określają ilość wody możliwej do pobrania w określonej jednostce czasu. Ustala się je dla konkretnego ujęcia.

Stan ilościowy wód podziemnych na terenie gminy jest dobry i nie stwarza zagrożenia niedoborem dla tych wód i zależnych od nich ekosystemów.

Stan jakościowy wód podziemnych był badany w ramach krajowego monitoringu wód podziemnych. Badania wykonano w punkcie badawczym umieszczonym w miejscowości Rzędziny. Wody podziemne występujące w badanym punkcie należały do drugiej klasy jakości czyli wód o dobrej jakości. Główny wpływ na kształtowanie jakości wód podziemnych miały związki azotu (amoniak, azotany i azotyny) oraz związki żelaza i manganu. Zanieczyszczenia związane z azotem miały swoje źródło w czynnikach antropogenicznych powodujących przedostawanie się ścieków rolniczych, komunalnych i bytowych do wód podziemnych zalegających na płytkiej głębokości

Od 2006 roku na terenie gminy jest efektywnie prowadzony monitoring wód podziemnych. Projekt ten powstał przy współdziałaniu powiatu polickiego oraz niemieckiego powiatu Uecker-Randow. Funkcjonowanie tego wspólnego projektu przyczynia się do rozpoznania zasobów wodnych regionu oraz zapobiegania tworzenia się skupisk zanieczyszczeń w wodach podziemnych.

Większość mieszkańców gminy Dobra jest przyłączona do sieci wodociągowej (94,8). Sieć wodociągowa ma długość 101 km i posiada 3274 przyłącza. Pozostała część mieszkańców korzysta z indywidualnych studni. W 2008 roku średnie roczne zużycie wody przypadające na mieszkańca wynosiło 52,77 m³ wody co dało dobowe zużycie wody w gospodarstwach domowych na poziomie 145 dm³/mieszkańca/dobę oraz całkowitą liczbę wody zużytej na potrzeby ludności kształtującą się na poziomie 777,6 dam³.

4.3. Gospodarka ściekowa.

Do sieci kanalizacyjnej o długości 223,1 km podłączonych jest 85% mieszkańców (1925 przyłączy). W roku 2008 siecią tą zostało odprowadzonych 585000 m³ ścieków komunalnych. Po dodaniu do ścieków komunalnych wód opadowych, infiltracyjnych i przypadkowych

uzyskuje się ilość ścieków docierających rocznie do komunalnych oczyszczalni ścieków. W tym przypadku liczba ta wynosi 853925 m³ co daje przepływ 2339,5 m³/dobę. Gmina Dobra posiada 3 komunalne oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 2599 m³/dobę obsługujące 11656 mieszkańców. Znajdują się one w Redlicy, Lubieszynie oraz Mierzynie. Gospodarstwa domowe niepodłączone do sieci kanalizacyjnej w większości posiadają zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Rozkład przyjętych do oczyszczalni komunalnych ścieków, wraz wodami różnego pochodzenia, w 2008 roku prezentował się następująco:

- oczyszczalnia ścieków w Redlicy – 703 371 m³ co daje przepływ 1927 m³/dobę przy przepustowości 2113 m³/dobę,
- oczyszczalnia ścieków w Mierzynie – 125 592 m³ co daje przepływ 344 m³/dobę przy przepustowości 400 m³/dobę,
- oczyszczalnia ścieków w Lubieszynie – 24 962 m³ co daje przepływ 68 m³/dobę przy przepustowości 86 m³/dobę.

Tabela 3.Odbiór ścieków z poszczególnych miejscowości gminy Dobra w roku 2008.

L.p.	Miejscowość	m ³ /rok
1	Bezrzecze	74 117
2	Buk	5 813
3	Dobra Szczecińska	83 494
4	Dołuje	24 013
5	Grzeczka	5 166
6	Kościno	10 960
7	Lubieszyn	15 660
8	Łęgi	2 284
9	Redlica	1 609
10	Rzędziny	5 116
11	Skarbimierzyce	15 354
12	Sławoszewo	1 354
13	Stolec	5 732
14	Mierzyn	286 548
15	Wąwelnica	4 069
16	Wołczkowo	43 705

4.4. Ochrona powietrza.

Jakość powietrza na terenie gminy Dobra zależy nie tylko od lokalnych źródeł zanieczyszczeń lecz także od emisji ze źródeł znajdujących się na terenie Niemiec. Teren gminy znajduje się w strefie zagrożenia zanieczyszczeniami wydzielanymi przez „Zakłady Chemiczne Police”. Najistotniejszym problemem związanym z ochroną powietrza są zanieczyszczenia pyłowe. Źródła zanieczyszczeń pyłowych można zaliczyć do jednej z trzech grup: źródeł punktowych (emitory zakładów przemysłowych), powierzchniowych (sektor komunalno-bytowy) i liniowych (szlaki komunikacyjne).

Zgodnie z ustawą „Prawo Ochrony Środowiska” , wojewódzki inspektorat środowiska w Szczecinie dokonuje corocznej oceny jakości powietrza. Gmina Dobra znajduje się w strefie badań „Powiat Policki”. W tej strefie roczne ceny wykonywane są pod kątem stężenia związków takich jak: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, PM10, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P. Badania przeprowadzone w roku 2008 pozwoliły na zakwalifikowanie powietrza powiatu polickiego, co za tym idzie również

gminy Dobra, łącznie do klasy A. Oznacza to, że na tym obszarze nie zostały przekroczone standardy jakości powietrza dla żadnego z badanych zanieczyszczeń. Na całym terenie województwa ponadto badaniu podlega ozon, którego stężenie przekracza długoterminowe standardy czego wynikiem jest zakwalifikowanie powietrza do klasy C.

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano zmniejszenie się emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł punktowych lecz wciąż zwiększa się emisja powierzchniowa i liniowa, której głównymi składnikami są zanieczyszczenia komunikacyjne do których należą CO i NO₂. Wyraźny spadek emisji zanotowano dla pyłów PM1, których głównym źródłem jest indywidualne ogrzewanie mieszkań. Powodem jest pełna gazyfikacja gminy. Na terenie gminy Dobra znajduje się sieć gazownicza dostarczająca mieszkańcom gaz ziemny o średnim ciśnieniu. Długość sieci wynosi 115 821 metrów i posiada 2641 przyłączy. Część miejscowości na terenie gminy jest w gaz zasilana dwustronnie.

4.5. Klimat akustyczny.

Głównym czynnikiem decydującym o klimacie akustycznym na terenie gminy Dobra jest ruch komunikacyjny. Na terenach zabudowy mieszkaniowej, podlegającej ochronie przed hałasem, zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie dróg krajowych, przy braku odpowiednich zabezpieczeń akustycznych, takich jak ekrany akustyczne, mogą wystąpić znaczne przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku. Na chwilę obecną w gminie nie zanotowano przekroczeń norm akustycznych dla hałasu związanego z komunikacją jednak biorąc pod uwagę wzrastającą ilość samochodów może stać się to problemem.

Nadmierny hałas może być także emitowany przez zakłady przemysłowe dlatego do obowiązków WIOŚ w Szczecinie należy kontrolowanie źródeł hałasu przemysłowego. Taka kontrola została przeprowadzona dla zakładu MABO w Mierzynie. W wyniku wykonywanych pomiarów, nie stwierdzono przekroczenia norm dopuszczalnego hałasu.

4.6. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Źródłami pól elektromagnetycznych na terenie gminy Dobra są:

- stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,

Najbardziej rozpowszechnionymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego w gminie są nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowych pracujących w paśmie 900MHz, 1800 MHz i wyższych częstotliwościach. Istnieją one w liczbie 24 sztuk usytuowanych w 14 lokalizacjach.

Tabela 4. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej wraz z częstotliwościami.

Miejscowość	Operator	Częstotliwość
Rzędziny	Orange	900 MHz
Wołczkowo	Plus	900 MHz
Bezrzecze, Zaściankowa 2	Plus	900 MHz/umts
Bezrzecze, Zaściankowa 3	Era	900 MHz/umts
Bezrzecze, Zaściankowa 4	Orange	umts
Mierzyn, Welecka 38	Play	umts
Mierzyn, Welecka 22	Plus	900 MHz
Mierzyn, Welecka 23	Era	900 MHz/1800 MHz/umts
Mierzyn, Welecka 23	Plus	900 MHz/1800 MHz/umts

Dobra	Orange	900 MHz/1800 MHz
Lubieszyn	Era	900 MHz
Lubieszyn	Plus	900 MHz/1800 MHz/umts
Lubieszyn	Play	umts
Buk	Plus	900 MHz/1800 MHz

Badania przeprowadzone przez WIOŚ w latach 2005 – 2008 nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

4.7. Jakość gleb.

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Szczecinie prowadzi monitoring gminnych gleb orných mający na celu śledzenie zmian jakości użytkowanych gleb zachodzących, w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Gleby badane są pod kątem zawartości siarki siarczanowej, metali ciężkich, kwasowości i obecności WWA.

Tabela 5. Struktura użytkowa gleb gminy Dobra.

Użytkowanie	Powierzchnia [ha]
Grunty orne	4394
Sady	20
Łąki	994
Pastwiska	523
Grunty rolne zabudowane	258
Rowy	88
Ogółem	6277

Zakwaszenie gleb na terenie gminy jest bardzo duże. Ich przywrócenie do prawidłowego funkcjonowania wymaga wapnowania oraz ich odpowiedniego nawożenia. Zawartość metali ciężkich w badanych glebach nie wykracza poza limit ich naturalnego występowania. Gleby te charakteryzują się niską zawartością siarki.

Część terenów gminy nosiła znamiona degradacji. Należały one do kategorii C i o obejmowały tereny przemysłowe i komunikacyjne, w szczególności tam gdzie umieszczone były instalacje związane z dystrybucją paliw.

4.8. Zasoby przyrodnicze gminy.

Gmina Dobra posiadana swoim terenie obszary objęte ochroną prawną. Należą do nich:

- **pomniki przyrody** do których należą: 1 stanowisko orlika krzykliwego, 4 buki i 26 dębów szypułkowych, 5 jesionów, 3 platany i szpaler grabów,
- **Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000** do których należy Jezioro Świdwie (kod obszaru PLB320006). Obszar ten obejmuje 6 157,0 ha położonych w województwie zachodniopomorskim z których 3 014,4 ha należy do gminy Dobra.

Obszary chronione zajmują około 38% obszaru gminy, a na statystycznego mieszkańca przypada blisko 2900 m² tych obszarów.

Ważną częścią terenów gminy są lasy. Należą one do Nadleśnictwa Trzebież. Lasy na jego terenie można podzielić na 4 grupy: lasy rezerwatowe, lasy ochronne ogólnego przeznaczenia,

lasów ochronne specjalnego przeznaczenia i lasy wielofunkcyjne. Wśród nich wyodrębniono: obszary o wybitnych walorach krajobrazowych i faunistycznych, stanowiska ochrony rzadkich gatunków, miejsca rozrodu i regularnego przebywania rzadkich gatunków, chronione siedliska przyrodnicze, sędziwe drzewa i grupy starych drzew oraz obiekty kultury materialnej. Tereny leśne Nadleśnictwa Trzebież zaliczane są w całości do I kategorii zagrożenia pożarowego. Bliskość aglomeracji miejskich skutkuje zwiększoną liczbą turystów stanowiących zagrożenie i potencjalne źródło ognia. Do innych źródeł pożarów należą podpalenia, przerzuty ognie z wypalania traw i nieużytków. Na taką sytuację ma również wpływ duża zwartość kompleksu, udział gatunków iglastych (71%), duży udział młodych drzewostanów (54%) i siedlisk borowych (65%) oraz bujny rozwój łatwopalnego runa.

5. Zaniechanie realizacji POŚ.

Wszystkie działania zaplanowane do realizacji w ramach „*Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*” mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska naturalnego na terenie gminy i w efekcie wpływać pozytywnie na na zdrowie człowieka. W związku z nieustającym rozwojem gospodarczym regionu, zwiększaniem się inwestycji przemysłowych i poziomu konsumpcji, związanej ze wzrostem antropopresji na środowisku naturalnym, brak realizacji programu prowadzić będzie do znacznego pogorszenia się wszystkich elementów środowiska.

Brak realizacji „*Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*” może doprowadzić do potencjalnych zmian stanu środowiska:

- Pogorszenie się stanu jakości wód,
- Przekroczenie standardów jakościowych środowiska obowiązujących w UE,
- Zaburzenie stosunków wodnych,
- Zwiększenie zagrożenia ze strony powodzi i susz,
- Pojawienie się deficytu wodnego,
- Pogorszenie się jakości powietrza,
- Narażenie ludności na ozon troposferyczny,
- Pogorszenie się klimatu akustycznego,
- Zwiększone narażenie mieszkańców na oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego,
- Degradacja gleby,
- Zmniejszenie się żyzności gleby,
- Pogorszenie się jakości plonów,
- Zwiększone ryzyko eutrofizacji wód powierzchniowych,
- Bezpowrotna utrata rzadkich siedlisk i ekosystemów i wynikające z tego zmniejszenie się ruchu turystycznego,
- Zmniejszenie się bioróżnorodności,
- Degradacja walorów krajobrazowych,
- Pogorszenie się jakości życia mieszkańców .

W przypadku nie wdrożenia „*Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*” można spodziewać się pogłębienia negatywnych trendów i wzrostu zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

6. Oddziaływanie na środowisko realizacji POŚ.

Do przedsięwzięć, realizowanych na terenie gminy Dobra w ramach „Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, które potencjalnie mogą znacząco oddziaływać na środowisko należą:

1. Z zakresu gospodarki wodno-ściekowej:

- Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Mierzynie, Dobrej, Wołczkowie i Dołujach oraz przebudowa rozbudowa oczyszczalni ścieków w Redlicy,
- Budowa kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikami retencyjnymi w zlewniach zbiorników ZB 4 i ZB 14 w Mierzynie,
- Budowa kanalizacji deszczowej w ulicach Mierzyńskiej, Okulickiego i Książackiej w Szczecinie

2. Z zakresu ochrony powietrza:

- Termomodernizacja publicznej szkoły podstawowej w Dobrej,
- Termomodernizacja publicznej szkoły podstawowej w Rzędzinach,
- Termomodernizacja publicznej szkoły podstawowej w Dołujach ul. Żubrza 5,
- Termomodernizacja sali gimnastycznej w publicznej szkole podstawowej w Dołujach ul. Daniela 18,
- Termomodernizacja budynku GOK Stolec,
- Termomodernizacja budynku GOK Dołuje,
- Termomodernizacja budynku GOK Rzędziny,

Szczegółowa analiza i ocena oddziaływania „Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” na poszczególne elementy środowiska została przedstawiona w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

7. Zapobieganie i ograniczanie ujemnych oddziaływań na środowisko.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach „Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, które mogły negatywnie oddziaływać na środowisko, należą głównie inwestycje związane z gospodarką wodno – ściekową oraz termomodernizacją budynków. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji związanych z gospodarką wodno – ściekową można ograniczyć odpowiednio dobierając miejsce wykonywania takiej inwestycji, gdyż skala wywoływanych przez nie przekształceń będzie mocno zależna od lokalnych uwarunkowań. Oddziaływania związane z termomodernizacją budynków można ograniczyć przez dobór odpowiednich technologii i materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych.

Do ogólnych działań ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilenie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Mając na uwadze zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

8. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją POŚ.

Realizacja „Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” z racji lokalizacji gminy Dobra na terenach przygranicznych istnieje możliwość konsekwencji dla środowiska o charakterze transgranicznym. Mimo, iż na terenie gminy nie planuje się inwestycji o oddziaływaniach na środowisko tak silnych, iż mogłyby spowodować negatywne oddziaływanie na środowisko zdolne doprowadzić do negatywnych skutków po obu stronach granicy, to zaleca się zacieśnienie współpracy z odpowiednikami administracji niemieckiej dla ograniczenia i zapobiegania wpływom na środowisko i przede wszystkim znajdujący się w pobliżu obszar Natura 2000 – Jezioro Świdwie (PLB320006).

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227) „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

W celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, organ administracji publicznej – Wójt gminy Dobra, na podstawie zapisu art. 51 ust. 1 w/w ustawy, został zobowiązany do sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko projektu programu.

Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu prognozy określa ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz 1227).

Zakres opracowania niniejszej prognozy został zaopiniowany zgodnie z art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227) przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie.

W prognozie oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska gminy Dobra na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016” zamieszczono aktualny stan środowiska przyrodniczego na terenie gminy oraz ewentualny wpływ planowanych inwestycji na jego elementy.

Obecny stan środowiskowy gminy różni się dla poszczególnych jej elementów. Wody występujące na jej terenie nie stwarzają zagrożenia niedoborem wodnym i w pełni pokrywają lokalne zapotrzebowanie. Różnice pojawiają się w klasie jakościowej wód. Na terenie gminy Dobra nie występują wody bardzo dobrej jakości co spowodowane jest nadmiarem występowania fosforu i azotu. Wody podziemne zasilające gminę w wodę pitną są dobrej jakości (klasa II). Na terenie gminy Dobra znajduje się sieć kanalizacyjna o łącznej długości 223,1 km obsługująca 85% mieszkańców. Sieć tą obsługują trzy oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 2599 m³/dobę. Wśród planowanych inwestycji znajdują się plany rozbudowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Mierzynie, Dobrej, Wołczkowie i Dołujach. Ich przewidywany wpływ na środowisko został szeroko opisany w załączniku 1.

Stan powietrza atmosferycznego gminy Dobra jest zależny nie tylko od lokalnych źródeł zanieczyszczeń lecz także od źródeł emisji znajdujących się na terenie Niemiec oraz „Zakładów Chemicznych Police”. Badania przeprowadzone 2008 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza. Wśród planowanych inwestycji znajdują się termomodernizacje budynków, które podczas ich realizacji mogą wpłynąć na jakość powietrza (załącznik 1). Klimat akustyczny występujący na terenie gminy Dobra jest kształtowany głównie przez hałas komunikacyjny. Do tej nie zanotowano przekroczeń norm lecz zwiększające się natężenie ruchu samochodowego i planowane inwestycje mogą spowodować wzrost hałasu. Na terenie gminy występują źródła promieniowania elektromagnetycznego, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia. Podczas ich budowy zadbano jednak o to by nie zagrażały one otoczeniu. Badania przeprowadzone przez WIOŚ nie wykazały żadnych przekroczeń. Gleby użytkowe gminy mają 6277 ha. Monitorowaniem ich zanieczyszczenia zajmuje się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Szczecinie badająca je pod kątem zawartości siarki, metali ciężkich oraz kancerogennych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Gleby gminy Dobra są mocno zakwaszone i wymagają wapnowania, nie wykazują natomiast przekroczeń zawartości metali ciężkich oraz siarki.

Część planowanych inwestycji, zwłaszcza związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej może wpłynąć na jakość gleby (załącznik 1). Na terenie gminy Dobra znajdują się obszary objęte ochroną prawną, takie jak pomniki przyrody oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, które zajmują 38% obszaru gminy. Planowane inwestycje mogą mieć pozytywny oraz negatywny wpływ na zasoby przyrodnicze gminy, dlatego dokładna analiza wpływu na poszczególne elementy przyrodnicze została przedstawiona w załączniku nr 1.

10. Podsumowanie

Analizując negatywne i pozytywne skutki realizacji „Programu ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” (szczegółowo przedstawione w załączniku nr 1), można stwierdzić, iż pomimo chwilowych, negatywnych oddziaływań na środowisko, należy przystąpić do realizacji Programu, gdyż planowane inwestycje przyczynią się do:

- poprawy jakości środowiska,
- poprawy zdrowia ludzi,
- spełnienia wymogów określonych w dokumentach wyższego rzędu,
- poprawy komfortu życia mieszkańców Gminy,

Co więcej „Program ochrony środowiska gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” jest opracowanie zawierającym wskazówki umożliwiające podjęcie stosownych działań, mających na celu rozwój gminy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju bazujących na zaspokajaniu potrzeb bez naruszenia spójności otaczającego nas środowiska. Praktyczne wykorzystanie zawartych w planie informacji przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego i co za tym idzie komfortu życia oraz zdrowia mieszkańców gminy.

11. Bibliografia

1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
2. Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012 – 2015.
3. Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą do roku 2015.
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.